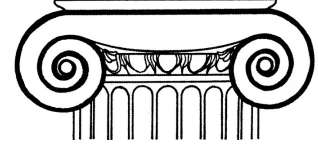

EGE ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ YAYINLARI

ARKEOLOJİ DERGİSİ

XXII (2017)

AYRIBASIM / OFFPRINT

ISSN 1300 – 5685

**EGE ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ YAYINLARI**

**ARKEOLOJİ DERGİSİ
XXII (2017)**

© 2017 İzmir/Türkiye
ISSN 1300 – 5685

Sahibi: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi adına Dekan Prof. Dr. Eşref Abay
Sorumlu Müdürü: E.Ü. Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü adına Prof. Dr. Eşref Abay

ARKEOLOJİ DERGİSİ hakemlidir ve Mayıs ayında olmak üzere yılda bir kez basılmaktadır.
TÜBİTAK/ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanlarında taranmaktadır.
Published once a year in May.

EGE ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ'nin izni olmadan ARKEOLOJİ DERGİSİ'nin hiçbir bölümü kopya edilemez. Alıntı yapılması durumunda referans gösterilmelidir.
Yazıların yasal sorumluluğu yazarlara aittir.
It is not allowed to copy any section of ARKEOLOJİ DERGİSİ without the permit of
EGE ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ

ARKEOLOJİ DERGİSİ'ne gönderilen makaleler aşağıdaki web adresinde bu cildin son sayfalarında belirtilen formatlara uygun olduğu takdirde yayınlanacaktır.
Articles should be written according to the guideline mentioned in the following web address or on the last pages of this volume.

ARKEOLOJİ DERGİSİ'nin yeni sayılarında yayınlanması istenen makaleler için yazışma adresi:
Correspondance addresses for following submissions for ARKEOLOJİ DERGİSİ

ARKEOLOJİ DERGİSİ
Ege Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi
Arkeoloji Bölümü
Bornova 315110 İZMİR-TURKEY

Diğer iletişim adresleri / Other correspondance addresses

Fax: +90 (232) 388 11 02
web: arkeolojidergisi.ege.edu.tr
egearkeolojidergisi@gmail.com

Baskı / Printing
Dijital Düşler Basım San. A.Ş.
Nato Cad. Çınarlı Sok. No:17 34418 Seyrantepe/Kağıthane-İstanbul
Tel: +90 (212) 279 64 44 www.dijitaldusler.com.tr Sertifika No: 12922

Dağıtım / Distribution
Zero Prod. Ltd.
Tel: +90 (212) 244 75 21
info@zerobooksonline.com – http://www.zerobooksonline.com

ARKEOLOJİ DERGİSİ

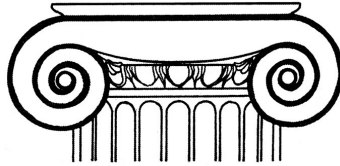
EGE ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ YAYINLARI

EDİTÖRLER/EDITORS

M. Nezh AYTAÇLAR
Eşref ABAY
Fulya DEDEOĞLU
Aytekin ERDOĞAN

DANIŞMA KURULU / EDITORIAL ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Güven BAKIR – Prof. Dr. Tomris BAKIR – Prof. Dr. Altan ÇİLİNGİROĞLU
Prof. Dr. Ersin DOĞER – Prof. Dr. Serra DURUGÖNÜL (Mersin Üniversitesi)
Prof. Dr. Turan EFE – Prof. Dr. Armağan ERKANAL – Prof. Dr. Massimo FRASCA
(Universitai di Catania) – Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Binnur GÜRLER (Dokuz Eylül Üniversitesi) – Prof. Dr. Hasan MALAY
Prof. Dr. Mehmet IŞIKLI (Atatürk Üniversitesi) – Prof. Dr. Coşkun ÖZGÜNEL
Prof. Dr. Nuran ŞAHİN – Mustafa ŞAHİN (Uludağ Üniversitesi)
Jean Yves EMPEREUR (CEALlex İskenderiye) – Prof. Dr. Abdullah YAYLALI

ISSN 1300 – 5685
İZMİR
2017

ARKEOLOJİ DERGİSİ

Cilt/Volume XXII

2017

KAZI RAPORLARI / FIELD REPORTS

- HALUK SAĞLAMTİMUR: Siirt-Başur Höyük Erken Tunç Çağı I Mezarları: Ön rapor
(*Early Bronze Age I Cemetery in Siirt-Başur Höyük: Preliminary Report*) 1-18
- GÜNSEL ÖZBİLEN GÜNGÖR – SEVAL KONAK TARAKÇI: Klazomenai MET Nekropolisi Kurtarma
Kazısı Ön Raporu
(*A Preliminary Report on the Salvage Excavation at Clazomenai MET Necropolis*) 19-47

MAKALELER / ARTICLES

- TURAN EFE – YUSUF TUNA: Frigya Yaylası'nda Yer Alan Keçiçayırı Yerleşmesi'nde
Ele Geçirilen İlk Tunç Çağı Çanak Çömleği
(*The Early Bronze Age Pottery from Keçiçayırı Settlement in the Phrygian Highland*) 49-116
- DENİZ SARI: Frigya Dağlık Bölgesi'nde Yer Alan Keçiçayırı İlk Tunç Çağı II Kalesi
Küçük Buluntuları
(*Small Finds from the Early Bronze Age II Citadel of Keçiçayırı*) 117-147
- MÜCELLA ERDALKIRAN: Dicle Havzası'nda İlk Halaf Boyalı Malları ve Kültürel Etkileşimi
(*The First Halaf Fine Ware from Tigris Valley in Turkey and Its Cultural Interaction*) 149-161
- ALİ OZAN – ERİM KONAKÇI: Çürüksu Vadisi'nin Kıyısında Bir Geç Kalkolitik Dönem
Yerleşimi Çukurköy Höyüğü
(*A Late Chalcolithic Period Settlement on Edge of Çürüksu Valley Çukurköy Höyük*) 163-186
- MAHMUT BİLGE BAŞTÜRK – ELİF BAŞTÜRK: Şarhöyük – Dorylaion Kazılarında
Tespit Edilen Erken Tunç Çağı Çanak Çömleği
(*Early Bronze Age Pottery Unearthed at Şarhöyük – Dorylaion Excavations*) 187-211
- BAŞAK BOZ: Yanmanın Kemikler Üzerindeki Etkisine Deneysel Bir Yaklaşım:
Beycesultan Tunç Çağı İskeletleri
(*An Experimental Approach to the Effects of Burning on Bone: Bronze Age Skeletons
from Beycesultan/Turkey*) 213-228
- GÖKHAN COŞKUN – FİGEN ÇEVİRİCİ-COŞKUN: Seyitömer Höyük M.Ö. 5. ve 4. Yüzyıl
Ticari Amphoraları
(*5th and 4th Century Trade Amphoras from Seyitömer Höyük*) 229-243

MEHMET GÜRBÜZER: Aigai'den Bir Bothros (<i>A Bothros from Aigai</i>)	245-262
AYGÜN EKİN MERİÇ - ALİ KAZIM ÖZ: Metropolis Peristilli Ev Mimarisi ve Seramik Buluntuları (<i>The Architecture and Pottery of the Peristyle House at Metropolis</i>)	263-278
H. ERTUĞ ERGÜNER: Parion Nekropolisi M 143 Mezarı ve Buluntuları (<i>Parion Necropolis Grave M 143 and its Findings</i>)	279-291
ERGÜN KARACA: Allianoı'da Saptanan Kemik Buluntular (<i>Bone Finds from Allianoı</i>)	293-316
BARIŞ SEMİZ: Tripolis'ten Bir Grup Kırmızı Astarlı Seramiğin Arkeometrik İncelemesi (<i>Archeometrical Investigation a group of Red Slip Ware from Tripolis</i>)	317-327
Yayın Kuralları / Rules of publication	329-332

Seyitömer Höyük M.Ö. 5. ve 4. Yüzyıl Ticari Amphoraları

[5TH AND 4TH CENTURY TRADE AMPHORAS FROM SEYİTÖMER HÖYÜK]

Gökhan COŞKUN – Figen ÇEVİRİCİ-COŞKUN

Anahtar Kelimeler

Seyitömer Höyük, Ticari Amphora, Phrygia Epiktetos, Akhaemenid Dönem, M.Ö. 5. Yüzyıl, M.Ö. 4. Yüzyıl.

Keywords

Seyitömer Höyük, Trade Amphora, Phrygia Epictetus, Achaemenid Period, 5th Century B.C., 4th Century B.C.

ÖZET

Bu makalenin amacı Seyitömer Höyük'ten ele geçen M.Ö. 5. ve 4. yüzyıllara tarihli ticari amphora parçalarının bilim dünyasına tanıtılmasıdır. Çalışmamız kapsamında değerlendirilen amphora parçaları höyüğün Akhaemenid Dönemi'ne ait III. Tabakası ile ilişkili olarak bulunmuşlardır. Mevcut amphora parçaları içerisinde Khios, Mende, Thasos ve Güney Ege kökenli mantar ağızlı (Solokha I) amphora tipleri ile ilişkilendirilen örnekler yer almaktadır. Bunlardan Khios ve Mende tipi amphoralar diğerlerine göre daha fazla sayıdadır. Bu çalışmada amphora parçaları sınıflandırılmış, kataloğu yapılmış ve ait oldukları konteksler ve diğer merkezlerden ele geçen benzer örnekleri göz önünde bulundurularak tarihlendirilmeye çalışılmıştır.

Mevcut ticari amphora parçaları Seyitömer Höyüğün Akhaemenid Dönem boyunca Ege dünyası ile çok yoğun olmasa da ticari ilişkilerinin olduğunu göstermektedir.

ABSTRACT

The aim of this study is to introduce the 5th and 4th century BC trade amphora fragments discovered at Seyitömer Höyük. The amphora fragments studied within the scope of this study were discovered from Layer III of the mound which belongs to the Achaemenid Period. The present amphora fragments comprise samples related to Khios, Mende, Thasos and South Aegean oriented mushroom-rimmed (Solokha I) type amphoras. Khios and Mende type amphoras are large in number than others. In this study the discovered amphora fragments were classified, catalogued and comparatively studied regarding their contexts and parallels discovered from other centres aimed at dating these findings.

The trade amphora fragments indicate that Seyitömer Höyük had trade relations with the Aegean world during the Achaemenid Period though on a relatively small scale.

Seyitömer Höyük, Kütahya il merkezinin 25 km. kuzeybatısında, Seyitömer Linyit İşletmesi rezerv sahası içerisinde, antik dönemde Phrygia Epiktetos olarak anılan bölgede yer almaktadır. Antik dönemdeki adı bilinmeyen bu merkezdeki ilk kazı çalışmaları 1989 yılında Eskişehir Müzesi Müdürlüğü, 1990'lı yıllarda ise Afyonkarahisar Müzesi Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Bir süre ara verilen kazı çalışmaları daha sonra 2006-2014 yılları arasında Prof. Dr. A. Nejat Bilgen başkanlığında, Dumlupınar Üniversitesi Arkeoloji Bölümü tarafından gerçekleştirilmiştir.

Höyükte bugüne kadar yapılan kazı çalışmaları sonucunda; Roma, Hellenistik, Akhaemenid, Orta Tunç ve Erken Tunç Çağ'a ait tabakaların olduğu tespit edilmiştir.¹ Bu çalışma kapsamında değerlendirilen ticari amphora parçaları, höyüğün Akhaemenid Dönemi'ne ait III. Tabakası² ile ilişkili olarak ele geçmiştir.³

¹ BİLGİN vd. 2010: 342-343.

² COŞKUN 2015: 34-57.

³ Öncelikle kazı başkanı Prof. Dr. A. Nejat Bilgen olmak üzere bu makalenin konusunu oluşturan amphoraların